



# SVENSK SAMHÄLLSORO



# Dagens fyra frågor om svensk samhällsoro

1. Varför är (samhälls)oro är en politiskt relevant känsla?
2. Vilka samhällsområden oroar vi oss för 2017?
3. Vilka förändringar i samhällsoro kan vi identifiera på kort sikt?
4. Hur ser samhällsoron ut i olika grupper?



# 1. (SAMHÄLLS)ORO ÄR EN POLITISKT RELEVANT KÄNSLA



## Oro som känsla

- Enligt teorin om affektiv intelligens bevakar hjärnas neurologiska övervakningssystem vår omgivning för att upptäcka avvikelser.
- Ökad oro → förlitar oss mindre på invanda rutiner → hjärnan blir mer informationssökande och vi blir mer uppmärksamma.
- Amerikansk forskning visar att oroliga väljare förlitar sig mindre på sin partiidentifikation och blir mer sakfrågefokuserade samt att de både söker och kommer ihåg mer politisk information



## Samhällsoro som känsla

- Oro som personlig egenskap vs oro som ett mer tillfälligt tillstånd.
- Samhällsoro handlar om uppfattningar om risk och hot på den samhälleliga nivån vilket är skilt ifrån oro som rör en själv.
- Samhällsoro är en respons på ett uppfattat externt hot över vilket man har liten kontroll över. Responsen är ökad vaksamhet och lyhördhet.
- Vad vi oroar oss för **varierar därför över tid** beroende på vad som händer i vår omvärld och vår egen uppfattning av de externa hoten.



# Enkätfrågan om samhällsoro i den nationella SOM-undersökningen 2017, formulär 4:

Fråga 13 Om du ser till läget i dag, hur oroande upplever du själv följande inför framtiden?

	Mycket oroande	Ganska oroande	Inte särskilt oroande	Inte alls oroande
Ekonomisk kris	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Militära konflikter	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Politisk extremism	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Globala epidemier	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Organiserad brottslighet	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ökade sociala klyftor	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Begränsningar i människors individuella frihet	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Försämrade havsmiljö	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Religiösa motsättningar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ökad stress i arbetslivet	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Osäkra anställningsvillkor	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>



# Enkätfrågan om samhällsoro i den nationella SOM-undersökningen 2017, formulär 6:

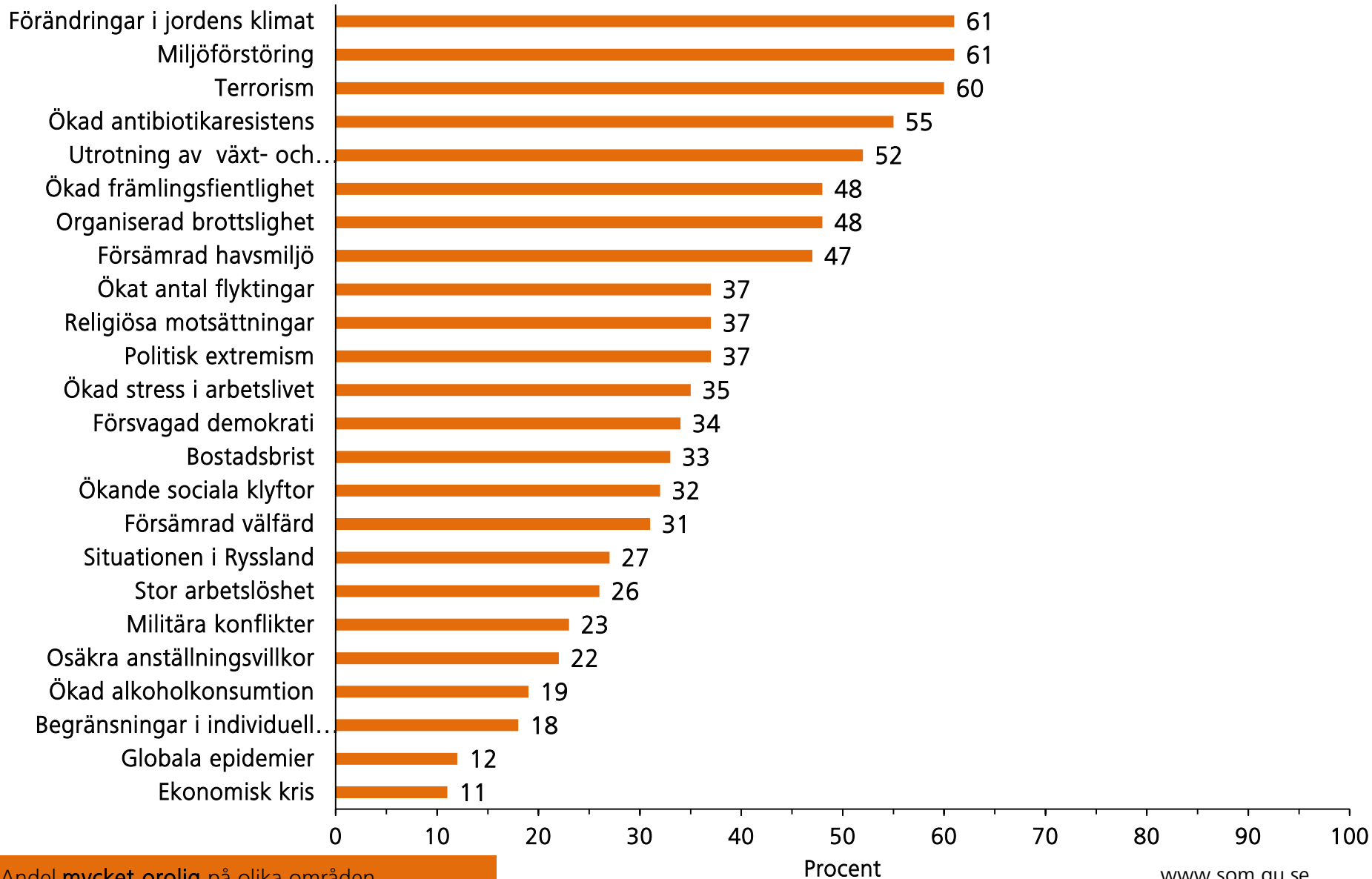
Fråga 20 Om du ser till läget i dag, hur oroande upplever du själv följande inför framtiden?

	Mycket oroande	Ganska oroande	Inte särskilt oroande	Inte alls oroande
Miljöförstöring	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Stor arbetslöshet	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Försvagad demokrati	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Situationen i Ryssland	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Försämrad välfärd	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ökat antal flyktingar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ökad alkoholkonsumtion	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Terrorism	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Förändringar i jordens klimat	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ökad främlingsfientlighet	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Bostadsbrist	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ökad antibiotikaresistens	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Utrotning av växt- och djurarter	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>



## 2. SVENSK SAMHÄLLSORO 2017



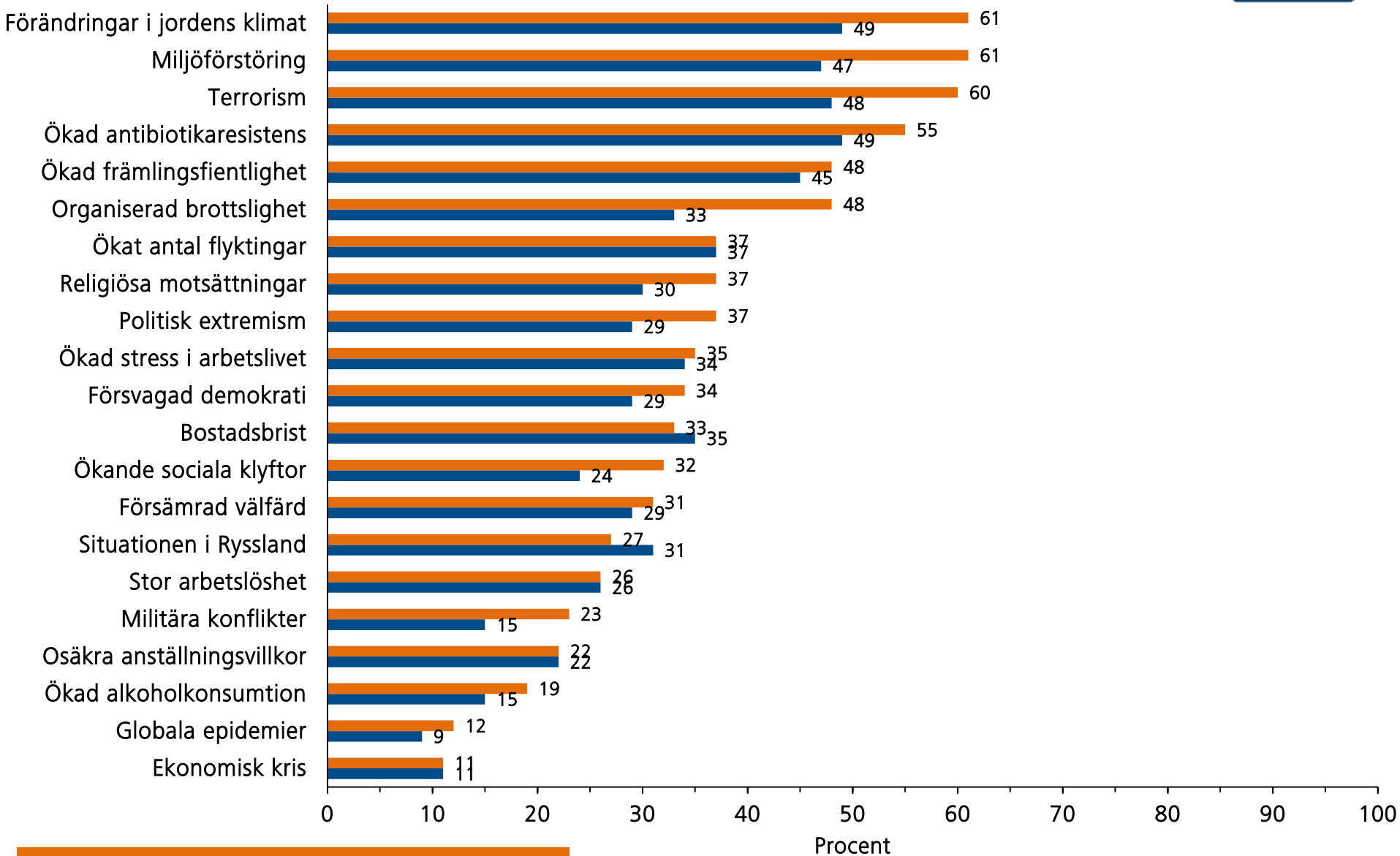


Andel mycket orolig på olika områden.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2017

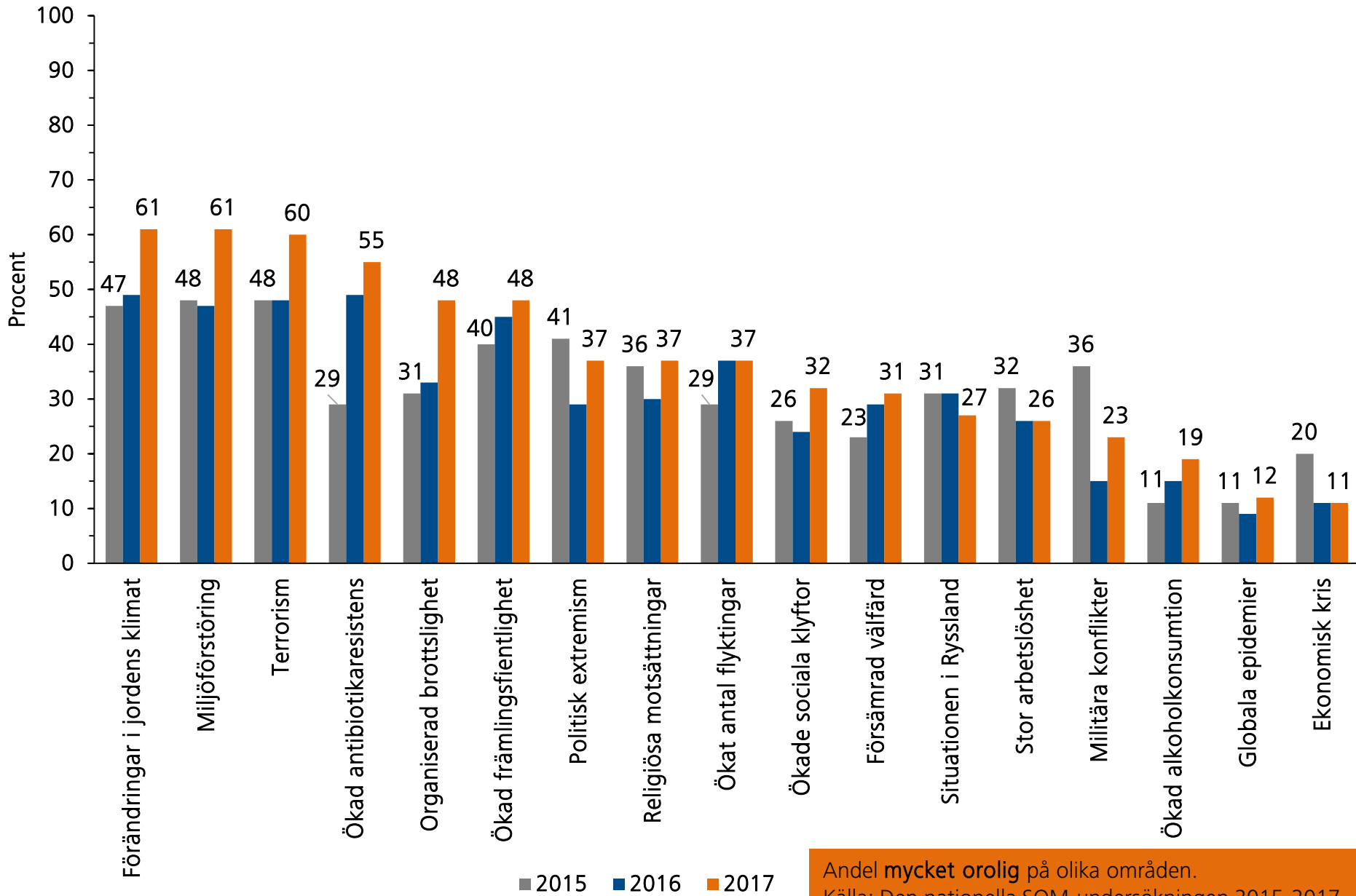


# 3. UTVECKLING I SVENSK SAMHÄLLSORO PÅ KORT SIKT



Andel **mycket orolig** på olika områden.  
Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2016-2017

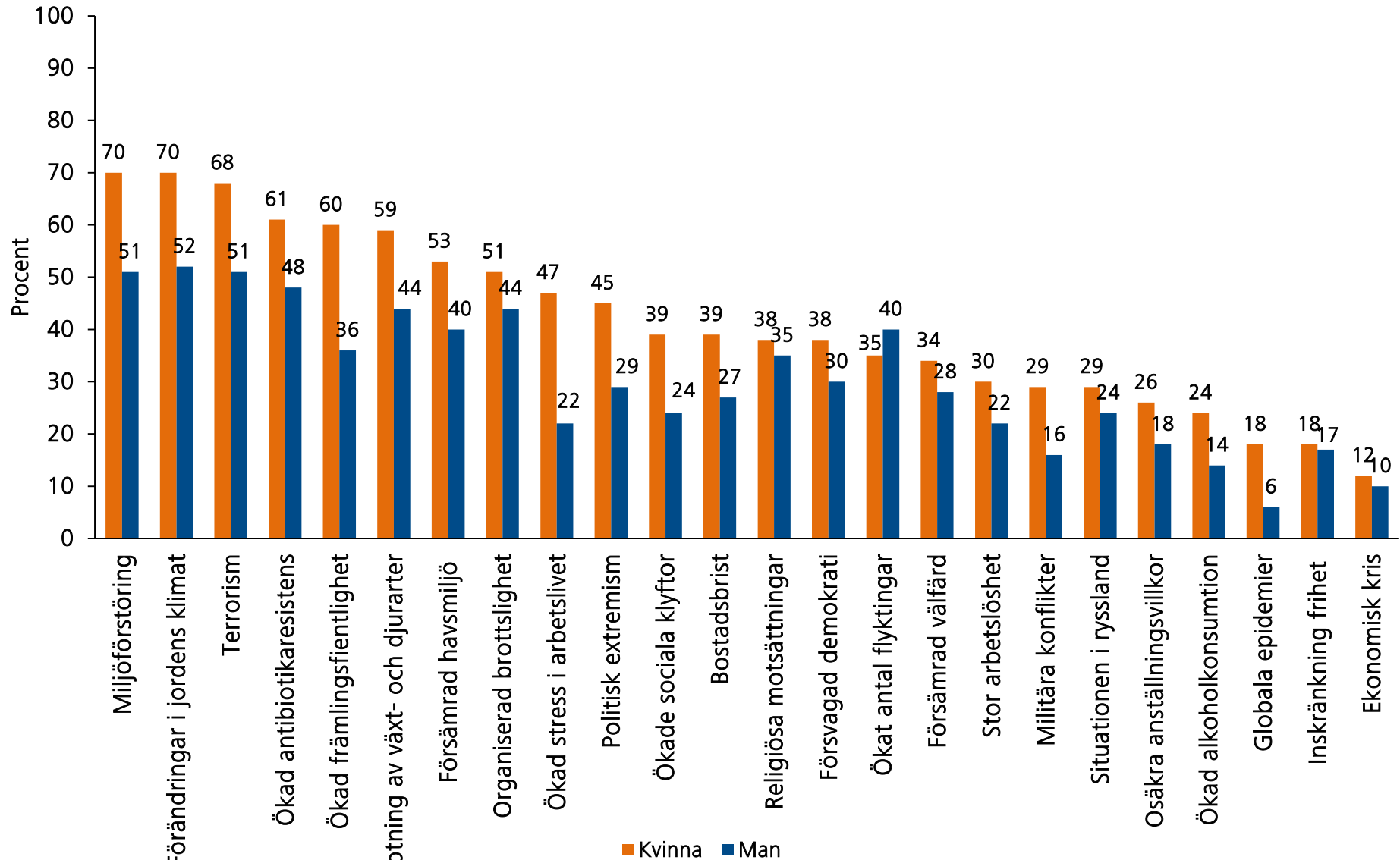
■ 2017 ■ 2016



Andel mycket orolig på olika områden.  
Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2015-2017



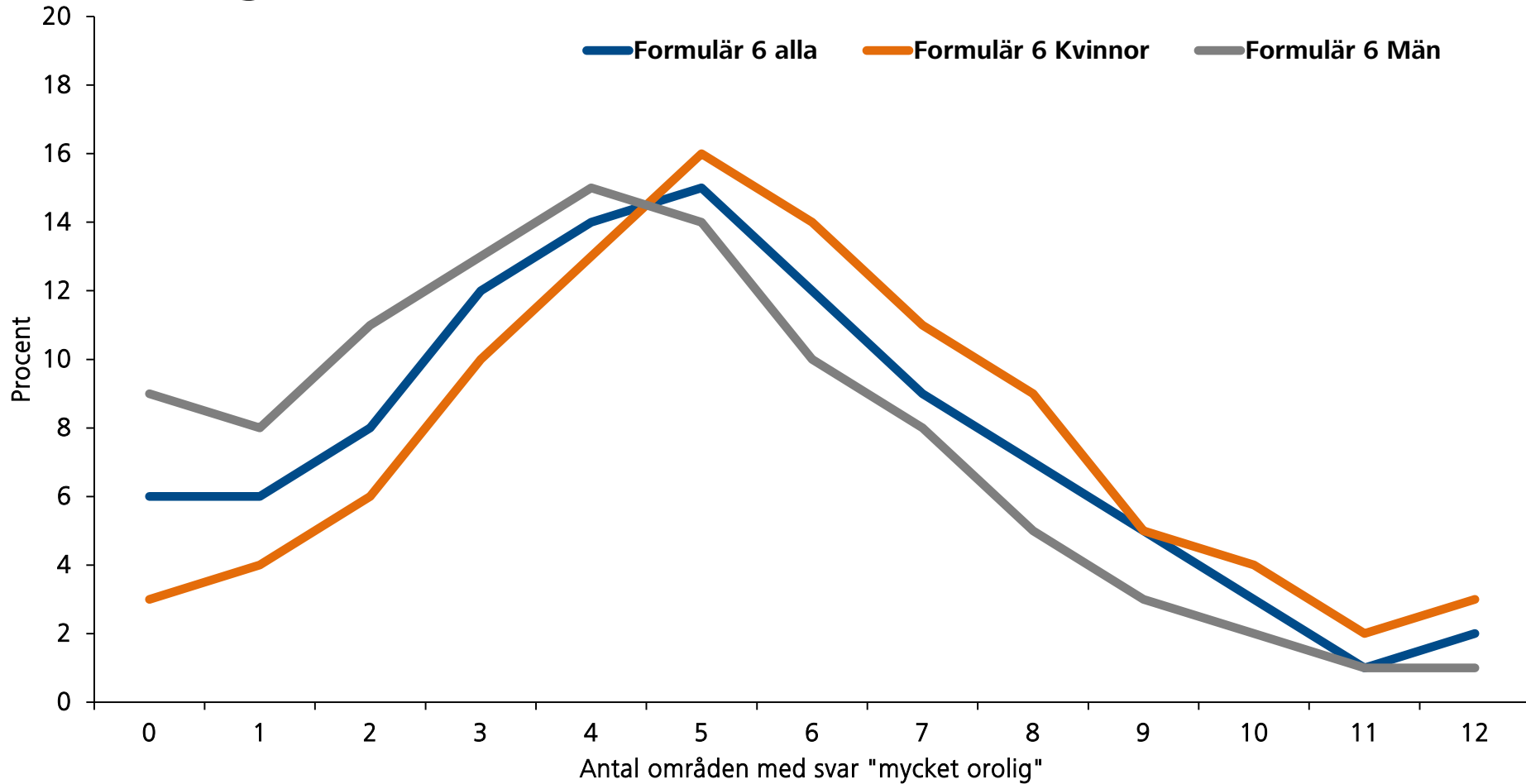
# 4. SAMHÄLLSORO I OLIKA GRUPPER



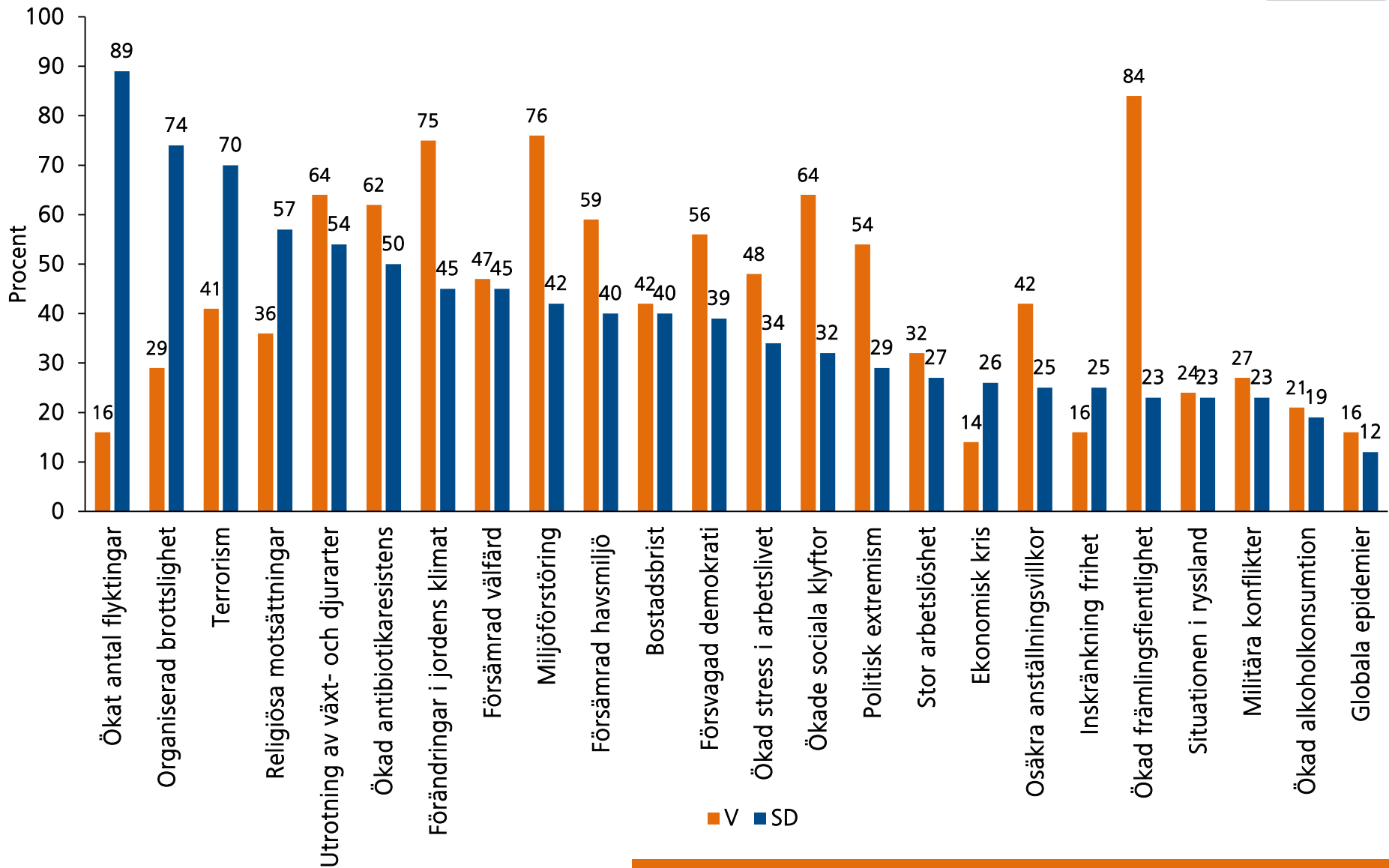
Andel **mycket orolig** på olika områden bland kvinnor och män.  
Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2017



## "Mängden" samhällsoro bland kvinnor och män



Andel svarspersoner som svarat olika antal "mycket orolig" på orosfrågan i formulär 6.  
Medelvärden antal svar "mycket orolig": Alla 4,9, Kvinnor 5,6, Män 4,2  
Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2017



Andel mycket orolig på olika områden bland sympatisörer till V respektive SD (=de två partierna med störst andel oroliga sympatisörer).

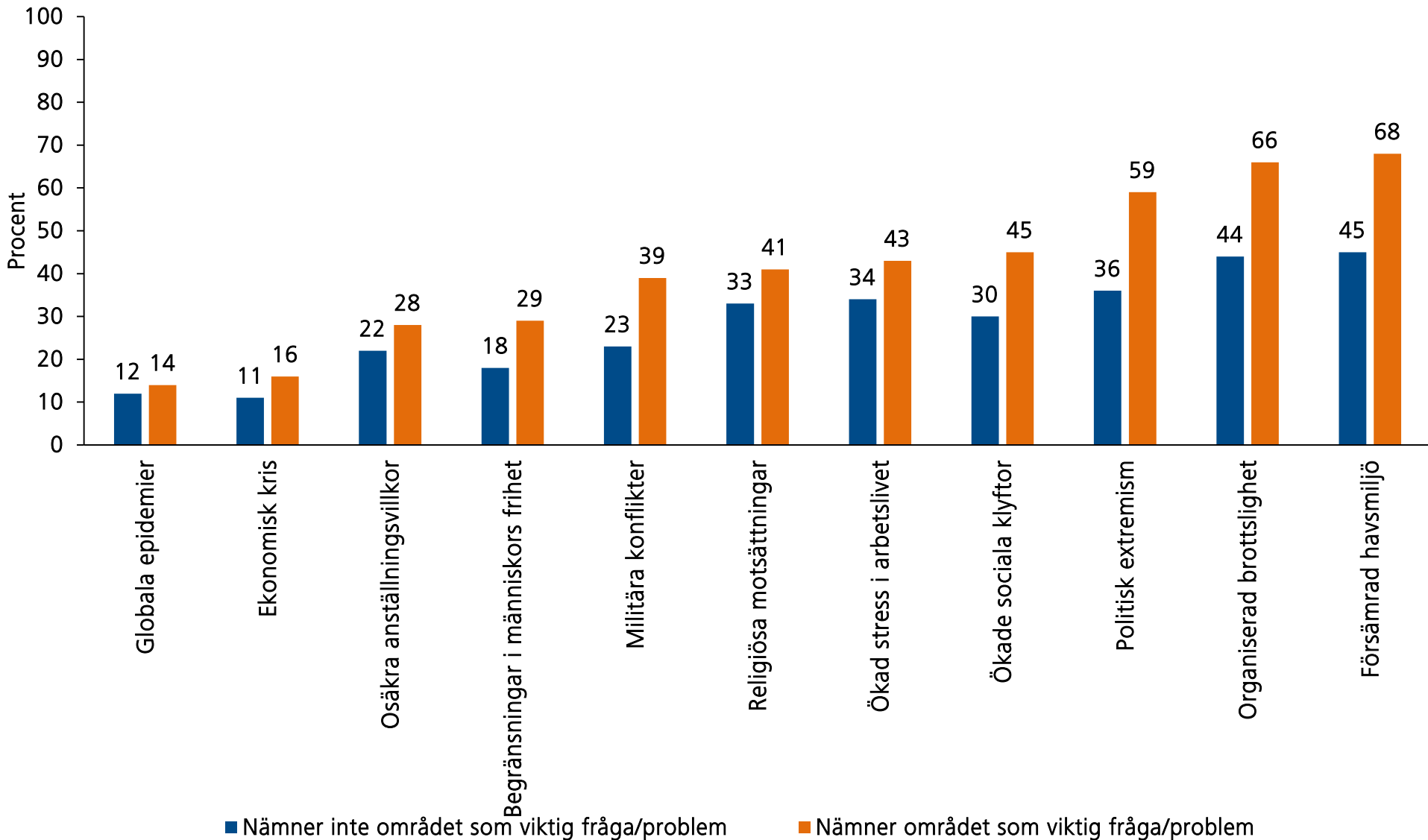
Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2017.





# Samhällsoro och viktiga samhällsproblem

SAMHÄLLSORO	SAMHÄLLSPROBLEM
Ekonomisk kris	Ekonomi
Militära konflikter	EU och internationella frågor
Politisk extremism	Demokrati
Globala epidemier	Miljöfrågor
Organiserad brottslighet	Lag och ordning
Ökade sociala klyftor	Sociala frågor
Begränsningar i människors individuella frihet	Styrelseskick
Försämrade havsmiljö	Miljöfrågor
Religiösa motsättningar	Integration/Immigration
Ökad stress på arbetsmarknaden	Arbetsmarknad
Försämrade anställningsvillkor	Arbetsmarknad



Andel **mycket orolig** på olika områden bland svarspersoner som nämnt ett relaterat område som viktigt samhällsproblem (se föregående bild för matchning av områden).

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2017 (formulär 4)



## Slutsatser Svensk samhällsoro

- Samhällsområden vi oroar oss mest för 2017 handlar om miljö/klimat, terrorism och brottslighet.
- Områden med relativt sett hög andel oro 2016 har ökat ännu mer 2017, medan områden med relativt sett lägre oro 2016 ligger stabilt 2017.
- Systematiskt högre oro bland kvinnor.
- De mest oroliga partisympatisörerna V och SD oroar sig för helt olika samhällsområden.
- Vi ser relativt sett högre samhällsoro bland svarande som också lyfter fram ett relaterat område som viktigt samhällsproblem.
- Framöver: mer fokus på konsekvenser av oro för att få (ännu) bättre grepp om svensk samhällsoros politiska relevans.